

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею:

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хоруцини). Експедиція місцеві в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

З чеського табору.

(X) Більше як коли небудь звернена тепер бачність на події в чеськім таборі, позаяк від сего зависима дальша робота в радї державній. Тепер настав там сякий-такий лад, комісії приступили до роботи і наперекір мадярским пророцтвам Австрія готова упорати ся заздальгідь з великими і трудними законодатними задачами. Але перед всім тим стоїть чеський знак запитаня. Яке становище займуть Чехи після великої перерви, після заповідженого на 26. с. м. зїзду мужів довіря в Празі? Тепер почала ся велика оживлена агітація радикальна супроти Молодочехів. Бакси і Фреслі та Кльофачі радї би для себе упечи печеню, підтяти ногу Молодочехам і звести всю роботу на поле обструкції. Забувають однак, як соромно закінчила ся їх обструкція, не тямлять, що обструкція не спинила-б довершеня австро-угорської угоди, котра ввійшла би в жите на основі §§ 14-ого, а Чехи вийшли би з порожніми руками.

Коли отже чеські радикали пруть до політики розпуки, Старочехи, хоч вказують на похибки Молодочехів, накликають до розважного поступованя. Др. Матуш оповістив недавно в Politik статью, в якій визнає чеські фракції до зєдиненя. Позитивний успіх останних часів (1891—1903) був великим незначний, і довів до роздробленя народу на поодинокі станові групи. В радї державній, де нема зорганізованої більшости, мають Молодочехи малий вплив на державну управу. Тепер прийшов час повороту. В 1876 р. безпосередно по смерті Палацкокого відбув ся зїзд найвизначніших заступників старо- і молодоческого сторонництва, щоби нарадити ся про заснову партійної боротьби. Успіх не був значний, але недавня смерть Рігера насуває на гадку, чи тепер неможна би довести до зєдиненя розстрілених сил. Розходить ся не лише о заступництво фракційних або міщанських інтересів, але о забезпеченє дальшого розвитку націй яко історичної індивідуальности, яко суцної частини монархії і яко «європейської конечности».

Чи ж справдешній консерватизм виключає поступ? Або чи є немислиме вольнодумство без огляду на реальні відносини або без радикальних високопарних фраз? Відповід на сі питання веде до переконаня, що лише рішуче зєдиненє споріднених політичних сил без огляду на стан і з програмою, яка би обняла осяжні національні ідеали і потреби всего національного організму і злучила з домаганями єї суцних частий, може довести до національної репрезентації, котра при відповіднім виборі покликаних здобула би собі повагу і вплив на державні справи. Без такого зєдиненя сил не зможе навіть значне число поважних придбань довести чеський нарід до вдоволяючого положеня. Др. Матуш кінчить словами: в єдности сила!

Високий рівень українства а нова ера.

(Відповідь д. М. Павликови).

(Дальше).

Згоджую ся зовсім з бажанєм висловленим д. Павликом, щоби наша політика була похожа на люде! Алеж і сему не суперечила «нова ера». Нова ера бажала як-раз організації мас нашого народу і тоді навіть уложено «Народну програму», яка мала стати підвалиною народної організації, але замість взяти ся до переведеня єї програми, до організації, проголошено знов нову програму «принципівальної політики», відтак пішла за тим кацапско-народовска консолідація і т. д. і т. д. В тім іменно і бачу я «сфушерованє» нової ери, що не виконаво всего того, що з неюлучило ся, що було намірене, а повернено до давнього рутенського становища: wir brauchen nichts zu thun, die Regierung wird schon selbst für uns sorgen, а коли правительство зачало ся із своїми обіцянками, вскочено в консолідацію.

Коли би в часі нової ери була переведена організація на основі «Народної програми» (навіть при деяких єї хобах), то успіхи нової ери були би більші, а як вже попереднє висловив я, попри нову еру могла робити знов своє опозиція і була би навіть пособляла змаганям новоеристів, наколи би була розумна і послідовна. Тимчасом опозиція була така, що як-раз гатила воду на млин кацапів, бо коли єї кричали проти фонетики, вехтували значне руских шкіл, руских гімназій, руских катедр і т. п., то й опозиція дула в таку саму дуду, докоруля новоеристам, що они на все «глядять кризь фонетичні окуляри» (станиславівський дописуватель «Діла» і консолідатор), голосила, що такі придбаня мали би значне в інших обставинах, тепер не мають значеня, і домагала ся такої зміни системи, яка би нас зовсім на рівні поставила з Поляками. Справедливо навіть др. Фрайко виказав свого часу в «Житю і Слові», що домаганє такої зміни системи значить, щоби правительство зробило нас рівно інтелігентними, освіченими, рівно впливовими, рівно богатими, рівновартними в кождім напрямі і на кождім полі з Поляками, а тимчасом все те зависиме від поступового і природного розвитку політичного, національного, культурного і економічного. Виходило отже, що die Regierung soll selbst für uns sorgen, а що оно сего не хотіло, отже наперекір єму консолідація і т. д. і т. д.

Задля того не можу згодити ся з поглядом д. Павлика, мов би «опозиція наша на добрій дорозі» була. Та хвалена д. Павликом опозиція довела руску молодіж до сецесії і се було на мій погляд похибкою та ще до того піддержувала її довше, як первісно намірено було самою опозицією і тим зроблено ще дальшу похибку а на останку закінчила ся ціла сецесія соромно без ніякого успіху і величезною страстю значного матеріального фонду. Справа українського університету не тільки не посунула ся вперед, але навпаки нагромадила перед собою великі перепопи. Так само опозиція довела до рільничого безробітї, а нині обчисливши вислід починає трубіти до відвороту. Чи ж така політика, котра розгонює ся страшно, а відтак навертає в зад, може кому заїмпонувати? Се певно

прикро і гірко слухати таких замітів, але не той приятель свого народу, що підлецує і обіцяє грушки на вербі, але, що вказує навіть помилки, які можна поправити і почати розумну роботу. А головною похибкою опозиції і то великою тяжкою, яка опісля все метить ся, є се, що она обмежав ся лише до агітації, до розбурханя і розятрення умів, а не подає народови майже нічого позитивного, реального. Розбудити пристрасти, розятрити уми, се не є розбуджуване народної свідомости, а треба той нарід повести дорогою розумної праці органічної, яка би довела єго до поправи єго долї, двигнула єго морально й матеріально. А се можна лише тоді осягнути, наколи кожда одиниця освічена на своїм становищі супроти свого народу сповняти ме свій народний обовязок (святик, учитель, судия, адвокат і т. д. і т. д.). Тоді почуємо якусь кріпшу підвалину під нашими ногами, тоді стануть з нами інакше числїти ся, тоді і ширший світ згляне ся на нас.

Коли д. Павлик наводить слова Драгоманова про жидівське питанє і дивує ся, що жидів так небогато на світі, а їх питанє стоїть клином в Європі, то се для мене нічого дивного і тут нема ніякого порівнаня з Русинами. Не забуваймо, що жиди нарід вельми трудящий, невтомимий, при тім вже з самої природи талановитий, а крім того так зорганізований і солідарний, що подібного прикладу в світі не легко найти. Працею, ощадністю, запобігливістю і спритом нагромадили они величезні капітали, а своїми капіталами і своїми способностями захопили матеріально весь світ в свої руки та опанували впливове дзєвникарство в цілім світі. Нехай поторбують де жиди на Кипрі, в Румунії або деінде, зараз N. fr. Presse, а за нею всі подібно впливові дзєвники піднимають таку баталію, що порушують всі впливові і міродаїні державні чинники до інтервенції, бо від капіталу жидівського зависимі всі майже держави. Не тим отже стали жиди впливовими і могутними, що били ся за толеранцію релігійну, відтак за буржуазію, а тепер взяли провід між соціалістами, як думає за Драгомановом д. Павлик, але своєю невсипучою працею, інтелігенцією і своїми капіталами.

І ми багато могли-б навчити ся від них, колиб передовсім брали ся до систематичної і органічної роботи, до науки і просвіти, ощадности, до такої систематичної організації, а тоді і у нас виробила-б ся інакша сила народна і звернула би на себе бачність світа.

(Конець буде).

Театральне пересиленє.

(Дальше).

Закладувано п. Губчакови, що підчас своєї дирекції за багато подорожував за границею. Одна подорож була потрібна і оплатила ся, іменно подорож на Україну, бо збогатила репертуар нашого театру українськими новостями. Друга на захід була справді зовсім лишньою, бо до веденя руского театру не треба ані Берлина, ані Дрезна, ані Монахова, ані Праги, ані навіть Любляни і Відня. Тим більше непотрібне се для директора, який не є заразом артистичним управителем, який міг би остаточно використати таку подорож бодай для власного арти-

голосом, не зраджує однакож великої музикальності і тому інтонація не була всюди чиста. А надто любує ся співачка надмірно в портаментах і розволіклім темпі. В сїм концерті вперше почули ми при виконаню intermezz-а з опери «Селянська лицарськість» Масконіо органі «Льв. Фільгармонії», діло пок. Слівінського. Органи, на котрих грав п. Фукс, відзначають ся дуже хорощим і повним тоном. Орхестра під управою п. Челянського повторила кілька з звисних вже творів музичних Берліоза, Гріга, Чайківського і Вагнера — розуміє ся, з повною прецизією. Публика, мимо лат. Великодних свят, заповнила численно весь амфітеатр.

Концерт «Льв. Фільгармонії» з 14. цвѣтня був присвячений ораторіям, композиції патра Лаврентія Перосіо. На нїм виконано ораторію, затитуловану «Вїзд Христа до Єрусалима», зложену з прелюдії і самогож вїзду, а відтак відграно поему біблійну, ілюструючу «Перехід Ізраїлтян через Червоне море». В концерті взяли участь два заводові солїсти (Італїянці) і хор міщаний, зложений з львівських лучших співочих сил. Ораторіями управляв сам Перосі. Саля була битком набита. Концерт зробив дуже добре вражїне. Сам Перосі молодий, 30-літний мущина. Яко діригент розвинув хорошу енергію. Фахову оцінку ораторій сего вельми талановитого композитора лишаємо до часу, коли почуємо его другі ораторії, ілюструючі страсти Христа. Слїдуючий концерт відбуде ся в наш страстний четвер. Н. В.

— Репертуар Львівської Фільгармонії.

В четвер, 16. с. м.: великий концерт під дирекцією кс. Лаврентія Перосіо при співучасті Йосифа Ля Пума, Жюваніо Повезе, міш. хору «Лютів» і «Хору академічного». В програму вїйдуть: IV часть ораторії «Мойсей», і св. трїльогія «Муки Христа» під личною управою композитора. Початок о 8. год. веч.

В суботу, 18. с. м. Перший концерт на органах при співучасті Едварда Треглера, кор. надр. органіста.

В недїлю, 19. с. м. як в четвер.

Телеграми.

Рим, 16. цвѣтня. Св. Отець приймав вчера 260 пунтників з Австрії горішної і членів католицких товариств академічних на університеті інсбруцкім і віденськім.

Лїсбона, 16. цвѣтня. Небавом має ту прихати італїйский король у відвідини до португальської королївської родини.

Альжїр, 16. цвѣтня. Прибули ту ескадри італїйська і англїйська та один португальский воєнний корабель, аби привитати прїзидента Любета.

Берлин, 16. цвѣтня. Після вістий з Македонїї, має там вибухнути загальна революція околї 27. с. м.

Царгород, 16. цвѣтня. Ібрагіма, убійника російского консула Щербини, засуджено на смерть.

Надіслане.

Спеціалїст недуг горла і грудий
Др. ЕВГЕН ОЗАРКЕВИЧ

довголітний лікар клінічний і заведєня лїчного в Щавниці, ординує постійно у Львові, ул. Корняктів ч. 1, II пов. (Народний Дїм). 11(43-?)

Оголошенє.

Рада надзираюча «Повітового Товариства кредитового» стоваришена зарєстрованого з обмеженою порукою у Львові скликає отсям на підставі §. 45. статута загальні збори стоваришена, що відбудуть ся дня 5. н. ст. мая 1903 о годинї 3. пополудни в сали Товариства «Руска Бесїда» у Львові (ринок ч. 10, I. п.) з отсим предметом нарад:

1. Відчитанє протоколу з послїдних загальних зборів.
2. Справозданє з діяльності з маєтковим білянсом по конець року 1902.
3. Справозданє комісії контрольної.
4. Предложеноє Ради надзираючої що-до подїлу зисків.
5. Вибір двох членів Ради надзираючої на місце вильосованих.
6. Внесеня членів.

За Надзираючу Раду «Повітового Товариства кредитового», у Львові дня 13. цвѣтня 1903.

Др. Кость Левицкий. Василь Король.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна
Величава програма.
від 1. до 15. цвѣтня 1903.

при співучасті військової музики 30. п. п.

- 1) Увертура. Реклямограф.
- 2) Мария del U-raino, іспанська тансерка.
- 3) Сестри Dissely, еквілібристки.
- 4) Carro, черевобесїдник.
- 5) Л. Людвиновский, польский гуморист.
- 6) Сестри Moulier, подвійне сальтомортале на потріїнім дручку.
- 7) Охрестра.
- 8) Aga? 8) E. Hanson і Miss Jemsey, на кружляючих гльобах.
- 9) Дружина Ozerani, американыська пантомїна.
- 10) Chautenas, трансформацийна співачка.
- 11) Американський біоскоп: Подорож на місяць.

Що дня о 8. год. вечером велике представлєне. В недїлю і свята два представлєня. Що пятницї High-Life представлєне. Білєти вчасніше можна замовляти і набувати в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Всїлякі
КУПОНИ
і
вильосованї
цінні паперї
вишлачує без потрученя
провїзїї або коптїв
Контора вимїни
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ
Гіпотечного.

Розклад поїздів залїзничих обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд посп. особ. приходить о годинї	до Львова	Поїзд посп. особ. відходить о годинї	зі Львова
6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25	до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор
6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Чорткова	1:55	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
6:50	з Брухович, щод. від 15. мая до 14. вер. вк.	2:09	6:43 " " дв. Підзамче
7:45	з Янова	6:35	до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича
7:40	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40 до Кракова (Відня, Праги), Берлина
8:00	" " на дв. головний	2:55	9:00 до Лавочного, Хирова, Калуша
8:10	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова		9:15 до Янова
8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:50 до Белзїя, Сокаля, Любачова
8:50	з Кракова, Відня, Праги, Берлина		10:30 до Чернівців, Потутор
10:25	з Ряшова, Любачова		10:40 до Тернопоя, Потутор, дв. Під.
11:55	з Станиславова (Кересмезе, Потутор)		10:57 " " дв. гол.
1:10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава	2:40	1:25 до Янова від 1. мая до 15. вересня в пе-
1:28	з Янова		дїлю і свята
2:20	з Підволочиск, Копичинців на дв. Підз.		2:15 до Брухович від 15. мая до 14. вересня
2:35	" " на дв. голов.		в недїлі і свята
3:14	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)		3:05 до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
4:40	з Самбора, Стрия, Скольного (1/5-30/9)		3:15 до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.
5:11	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		3:26 до Брухович щод. від 1. мая до 15. вер.
5:35	" " на дв. голов.		3:30 до Ряшева, Хирова, Любачова
1:45	з Чернівців, Іцкан		
5:40	з Кракова		
5:50			
Нїч			
6:00	з Сокаля, Белзїя і Любачова	12:45	6:10 до Станиславова, Жидачева
8:04	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)		6:20 до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
9:12	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)		6:30 до Янова від 1. мая до 15. вер. будїи дни
9:20	з Чернівців, Букарешту		а від 16. вер. до 30. цвѣт. 1903. щоденно
9:25	з Янова (від 1. мая до 30. вер. в нед. і св.)		6:35 до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
8:40	з Кракова, Відня, Берлина Ясла, Розвадова		7:10 до Сокаля і Рави рускої
2:31	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		8:16 до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і св.)
10:02	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. "		8:25 до Перемишля
10:02	" " на дв. голов.		9:00 до Підволочиск, Бродів гол. дворець,
10:20	з Лавочного (Пешту) Хирова Калуша		9:20 " " дв. Підзамче
10:50	з Тернопоя, Грималова на дв. Підзамче		10:05 до Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.
8:14	" " на дворець головний		10:30 до Іцкан, Чорткова
8:35	" " "		11:00 до Кракова, Відня, Варшави, Праги
			11:10 до Підволочиск, Бродів дв. головний
			11:32 " " дв. Підзамче
			4:15 до Кракова, Відня, Праги, Самбора
			5:50 до Брухович від 15. мая до 14. вер. щод.

ЗАМІТКА: Пєра нїчна числїть ся від 6 години вечером до 5 години 59 мїнут рано

Час середно європейский рїкнїть ся від часу львівского о 36 мїнут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мїн. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5.) удїляє пояснєнь в справах залїзничих, продає білєти всякого рода і розклади їади.

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові

удїляє своїм членам на 5 1/2% і 1% додатку на кошти адмінистрації, за предложєнем документів виказуючих достаточну гіпотєку.

ПОЗИЧКИ

СПЛАТУ

Членом

Удїл

Вкладни

Чистий

Зиск

ІНФОРМАЦІЙ

31/12 1902.

ДИРЕКЦИЯ.